

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Iacobi Philippi Tomasini Sancti Georgij ab Alga Venetiarum Canonici Secularis De Donariis ac Tabellis Votivis Liber Singularis

Tomasini, Giacomo Filippo

Vtini, 1639

XIII. Nuptarum Vota.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13253

Et uberius alterum votum ei factum, quod ex Grutero exhibeo:

BONAE DEAE
SANCTAE
SACR
VOTO. SVSC.
MERITO. LIBENS
TERENTIA
THALLUSA
FECIT

CAPVT XIII.

NUPTIARVM VOTA.

CUm iam puellae aetate nobiles fierent, Veneri tanquam amoris matri vota sua fundebant. Est enim mutua virorum & mulierum effetrix Venus, ob voluptatem corporibus eos commiscens, ac colliquefaciens animos, cui Cupido filius tanquam matrimonij vinculum & Hymeneus addebatur; Mox Virgineus Dea, quae adhibebatur, cum virgini sponsae Zona solueretur, forsan ut coniugium esset foecundum. Videtur id significasse Festus, dum inquit: Cingulo nona nuptiarum agebatur, quod vir in lecto soluebat, fatum ex ianone, ut sicut illa in glomos sublata coniuncta inter se sit, sic vir suus sicut vinculus, vinculusque esset. Hunc Herculaneo nodo vinculum vir soluit omnino gratia, ut sic ipse felix sit in suscipiendis liberis, ut fuit Hercules qui LXX. liberos reliquit. Omnes autem vota faciebant Dijs Nuptialibus, ut fortunatum coniugium redderent. Hi in dicio Plutarchi quinque erant, Iuppiter, Iuno, Venus, Suada, (Vel, quemadmodum Turnebo Aduers. Lib. XIX. Cap. XVI. placet, Guadela.) Diana seu Lucina. Quibus superstitiosa antiquitas alios complures addit nomine ridiculos, diuersis nuptiarum ritibus. Qualis Iugatinus, quod coniuges coniungeret. Interduca, &

Deo

Domiducus, cum sponsæ domum ducendæ erant. Erat hic cuius numine putabatur virgo matrona esse, & patriæ potestatis iugo soluto in mariti ius migrare. Item *Domitius*, ut in domo esset noua nupta *Manturna* Dea, ut sponsa cum viro maneret; nec ab eo discederet. *Cinxia*; vnde *Festus*, *Cinxia* Iunonis nomen sanctum habebatur in nuptijs, quòd initio coniugij solutio erat cinguli, quo noua nupta erat cincta. *Tellumum*, *Rufona*, *Mutinus*, *Subigus Pater*, ut virgo à viro subigeretur: *Prema* Dea mater, quæ culta, ne subacta viro cum premeretur, se commoueret. Accessit his Dea *Viriplaca* viris placandis præposita, quando odio à mulieribus disiderent. De qua *Val. Max. Lib. II. Cap. I.* Quoties inter virum & uxorem aliquid iurgij intercesserat, in sacellum Deæ *Viriplacæ*, quòd erat in palatio, veniebant, & ibi inuicem locuti, quæ voluerant, contentione animorum deposita, concordem reuertebantur. Adde etiam fratres *Picumnum*, siue *Martem Silvanum domesticum*, ac *Pilumnium* mariti *Genium*; *Volumnium* ac *Volumniam*, à volendo sic appellatos, qui præstabant, ut coniuges bona vellent, & benè ac feliciter coniungerentur. *Volumnium* autem coniectura non adeò leui in veteri Inscriptione, à viro *CL. RENATO MORÆO* Professore Regio, nec minùs multiplicis doctrinæ quàm usus Medico celeberrimo, *Lutetia* perhumaniter missa, putauit legendum *V. C. Tristanus* à *S. Amando* in *Comm. Hist. ad Num. Neron.* Quis enim *VOLIANVS*, admodum est obscurum apud Eruditiores, inter quos aliquando *Magnus ille Lipsius*. Nec ullus hic *Volcano* locus. Quid enim ipsi præ *Ioue* aut *Marte* cum Imperatore fuerit? *Apollinis* verò & *Neronis*, aut *Iani*, cognomina ex *Græcis*, *Hebræis*, vel *Armoricis* populis ingeniosè nimis hic repetuntur. Credibilius est, Deo *VOLVMNO* in conseruationem *AVGVSTORVM* fuisse positum hoc Monumentum.

NVMINI. AVGVSTOR

DEO. VOLIANO

M. GEMEL. SECVNDVS. ET. C. SEDATVS. FLORVS. ACTOR. VICANOR.
PORTENS. TRIBVNAL. CVM. LOCIS. LX. STIPE. CONLATA
POSVERVNT

Sed

Sed hæc similiaq; attrigisse satis est. Ad rem nostram.
Horarum munus erat lectum Nuptis parare, id est tapetibus,
 floribus sternere. Hinc Theocritus Eidyl. 19. cum de Europa
 Agenoris Phœnicum Regis filia ab Ioue rapta:

*Et Iuppiter rursus aliam adsumebat formam,
 Soliatq; ei zonam, & illi lectum parabant
 Hore.*

Pro faustis Nuptijs Laribus familiaribus supplicari solitum
 indicat Plautus in Aulularia:

*Nunc thuseulum emi, & hæc coronas floreas.
 Hæc imponentur in foco nostro Lari,
 Ut fortunatas faciat Nata nuptias.*

Et confirmat Varro de Vita populi Romani Lib. 1. Nubentes ex
 veteri lege Romana asses tres ad maritum venientes sciebant ferre, atque
 unum quem in manu tenebant, tanquam emendi causa marito dare; alium,
 quem in pede habebant, in Foco Larium familiarium ponere. His iure
 Penates accenset Pontanus:

Pax colitur, coliturq; thorus, castiq; Penates.

C A P V T X I I I I.

Parturientium Vota.

Quoniam verò Nuptiarum effectus est partus, natura-
 li ordine hoc loco de parturientium Votis dicen-
 dum. Hæc autem varia & multiplicia fuerunt, quan-
 doquidem parturientium periculo nullum ferè
 grauius: ut meritò Phronesium apud Comicum:

*Date mihi huc stactam, atq; ignem, in aram, ut venerem Lucinam meam,
 Hic apponite.*

Puella quidem iam grauida zonam solito arctiorem in templo
 Dianæ *Ασίζων*, hoc est, zonam soluentis deponere, Athe-
 niensibus solemne erat. Mulieres etiam partu leuata zonam
 Dianæ iacasse auctor est in Argonaut. Apollonins. Latinis
 autem